

Praha 4. prosince 2024

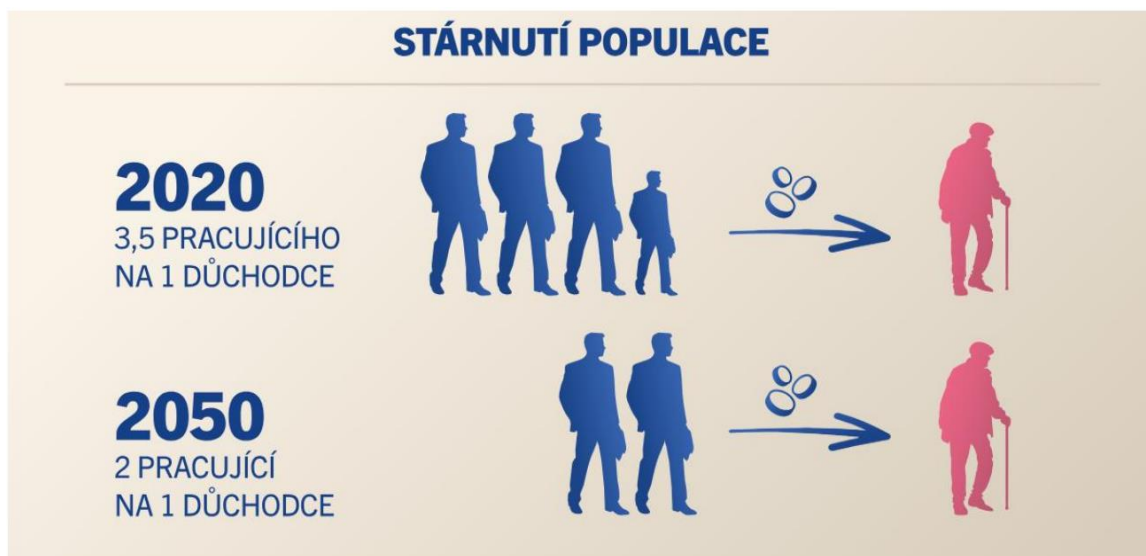
Senátem beze změn prošla klíčová důchodová reforma. Zajistí důstojnou penzi nejen důchodcům i budoucím generacím

Současný důchodový systém je z dlouhodobého hlediska neudržitelný. Prodlužuje se věk dožití, lidé déle studují a nastupují do práce později, než tomu bylo dříve. Rodí se méně dětí, než tomu bylo zvykem u našich rodičů nebo prarodičů. Pokud chceme dalším generacím zajistit důstojné stáří, musíme reagovat na neúprosnou demografii. Nutnost přistoupit ke změnám je neoddiskutovatelná. Proto je dobrou zprávou, že důchodovou reformu dnes podpořili senátoři, a to beze změn.

„Novela zákona o důchodovém pojištění výrazným dílem přispívá ke stabilizaci penzijního systému. Soubor opatření je zásadní pro udržitelnost celého systému a pro zdraví veřejného rozpočtu. Kdybychom vůbec nic neudělali, do budoucna by hrozily škrty v jiných oblastech, případně snižování důchodů, což nedopustíme,“ prohlásil v Senátu ministr práce a sociálních věcí **Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

Reforma počítá s důstojným životem jak dnešních seniorů, tak jejich dětí a vnoučat. *„Důchodová reforma, na níž pracovalo množství expertů, představuje nevyhnutelnou změnu, na kterou nikdo před námi neměl dlouhá léta odvahy. Díky reformě zajistíme důstojné a férové důchody nejen dnešním seniorům, ale i jejich potomkům. Zároveň platí, že současných důchodců se reforma nijak nedotkne a její náběh bude postupný. Každý rok v lednu se budou důchody i nadále zvyšovat o inflaci a třetinu růstu reálné mzdy,“* zdůraznil dále ministr.

Níže přinášíme přehled konkrétních prvků, které důchodová reforma přináší. Pro více přehledných informací také můžete navštívit web [Pojďme si to říct](#).

Věk odchodu do důchodu bude předvídatelný

Důchodový věk bude lépe odrážet postupný očekávaný nárůst věku dožití, který je transparentním a nezpochybnitelným demografickým ukazatelem. Podle aktuálních prognóz ČSÚ se věk dožití bude ještě více prodlužovat, a to mimo jiné díky rozvoji

Praha 4. prosince 2024

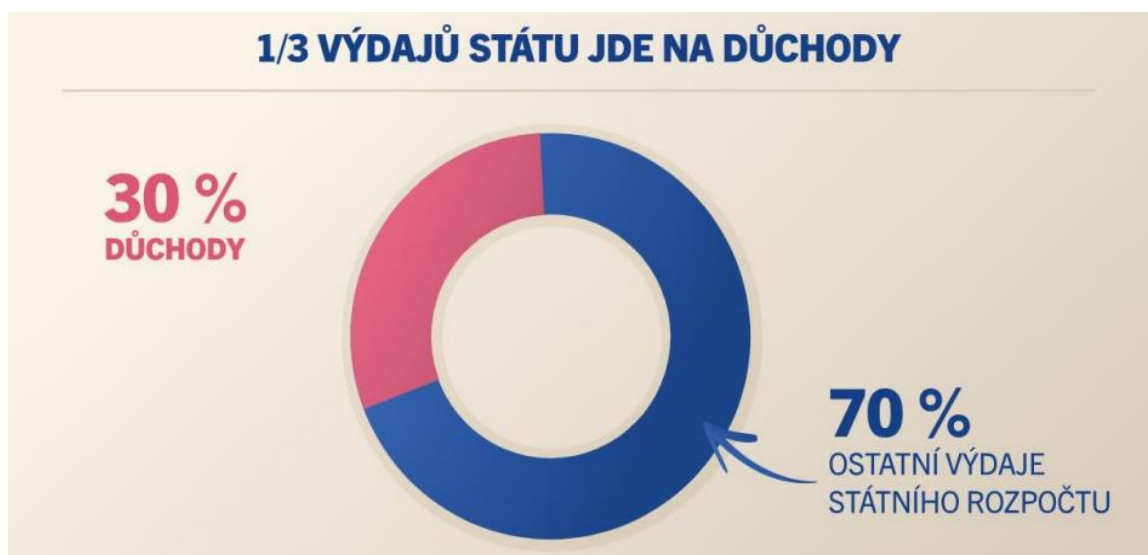
medicíny nebo zlepšování pracovního prostředí. Ostatně tento pozitivní trend je pozorovatelný již přibližně 30 let a důchodový věk se postupně zvyšuje již od roku 1996.

Důchodový věk bude zastropován na 67 letech. Této hranice se dosáhne nicméně až v roce 2056 u osob narozených v roce 1989. Reforma navíc reflektuje návrh České demografické společnosti, podle kterého důchodový věk poroste o jeden měsíc ročně.

Rodinný vyměřovací základ ocenění výchovu dětí a péči o závislé osoby

Další novinku představuje rodinný vyměřovací základ. Ten ocenění výchovu dětí a péči obecně, čímž přímo řeší příčinu nízkých penzí u pečujících. Na takovou osobu se pro potřeby výpočtu důchodu bude po dobu péče nahlížet tak, jako by pobírala průměrnou mzdu. Pokud bude pečující také pracovat, jeho skutečný výdělek se k rodinnému vyměřovacímu základu přičte.

Tento systém postupně nahradí výchovné. Stále ale platí, že výchovné zůstane každému, komu již bylo přiznáno a také ženám, které vychovávají tři a více dětí.

Lidé pracující v nejnáročnějších profesích půjdou dříve do důchodu

Důchodová reforma nezapomíná na ty, kteří trávili velkou část profesního života rizikovou prací. Všechny osoby pracující na pracovištích s přítomností rizik kategorie 4 podle zákona o ochraně veřejného zdraví budou zvýhodněni formou snížení důchodového věku. Bude možné získat nárok na snížení důchodového věku maximálně o 15 měsíců při odpracování 2 200 směn. Snížení věku až o 30 měsíců bude možné po odpracování 4 400 směn, což odpovídá asi 20 letům práce.

Pracující senioři budou více zvýhodněni

Důchodová reforma obsahuje řadu motivačních prvků. Návrh si váží těch, kteří chtějí pracovat déle. Proto stát pracujícím důchodcům odpustí zaměstnanecké sociální pojištění. „Reforma myslí na zvýšení motivace lidí, kteří chtějí a mohou pracovat v seniorním věku. Právě na vrcholu své kariéry mají lidé trhu práce stále co nabídnout, zejména pak své bohaté celoživotní zkušenosti a expertízu. Profitovat pak mohou nejen oni sami v podobě dalšího příjmu, ale také třeba samotné firmy,“ uvedl ministr Jurečka.

Praha 4. prosince 2024

Důchodová reforma předpokládá nahrazení trvalého zvyšování důchodů o malé částky snížením sazby pojistného o 6,5 % pro všechny starobní důchodce s výdělečnou činností. V případě OSVČ bude sníženo pojistné také o 6,5 %. Sazba pojistného placeného zaměstnavatelem zůstane zachována.

Minimální výše důchodu dvojnásobně vzroste

Reformou dojde téměř ke zdvojnásobení minimální výše základní a procentní výměry starobního důchodu a invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na částku odpovídající 20 % průměrné mzdy.

Další úpravy směřující k udržitelnosti systému

Mezi další změny, které jsou součástí důchodové reformy, patří také zavedení **polovičního krácení procentní výměry předčasného starobního důchodu** u osob, které získaly aspoň 45 let doby pojištění. Dojde také k prodloužení lhůty pro obnovu nároku na vdovský či vdovecký důchod. Ta bude opět činit 5 let, což umožní většímu okruhu vdov a vdovců čerpat pozůstalostní důchod.

Od roku 2027 se také **budou moci manželé nebo partneři dobrovolně rozhodnout, že si rozdělí dosažené vyměřovací základy napůl** za období, kdy oba pracovali s účastí na pojištění. Při výpočtu důchodu se na ně bude v tomto období pohlížet tak, jako by měli stejný příjem. Opatření má za cíl zajistit vyšší důchod partnerovi, který měl nižší příjem v produktivním věku.

Do výpočtu důchodů se **bude nově započítávat také úspěšně dokončené doktorské studium**, pro které bude zaveden nový typ náhradní doby pojištění.

Reformou se **důchody přizpůsobí postupnému stárnutí společnosti**. Od roku 2026 až do 2035 se tak bude postupně snižovat zápočet osobního vyměřovacího základu do první redukční hranice, a to na 90 % pro důchody přiznávané v roce 2035 a později. Také procento za rok pojištění se sníží z 1,5 % na 1,45 % pro důchody přiznané v roce 2035 a později. Průměrná výše nově přiznávaných důchodů i přes toto opatření stabilně poroste, za 10 let přibližně o 10 tisíc korun.